

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek			Osztályozás
				Tárgy 615.42
	Szerző	Hely		
	Cím Fővárosi gyógyszerterárai.	Idő 1550:1911 ⁿ		
	Forrás: Budapesti hírlap	Személy		
	Dp. (Hely)	1911 III/15 (Idő)	Köt. v. füz.) (Köt. v. füz.)	
		Helyszám		

× **A főváros gyógyszerterárai.** Az 1550. esztendőben még csak egy patikaház volt Budán a királyi udvar és az ott székelő nemes urak rendelkezésére. 1688-ban Budának két, Pestnek pedig egy gyógyszerterára van. A mai beosztás szerint egy patika volt az első, egy a második és egy a negyedik kerületben, 1716-ban a mostani Belvárosban állították föl ismét új gyógyszerterát, majd 1761-ben a mai, VII. kerületben egyet, 1784-ben, a mai Vízivárosban a másodikát, 1775-ben Óbudán egyet, 1786-ban a mai első kerületben a másodikát. 1787-ben a Belvárosban a másodikát, 1790-ben a mai Józsefvárosban egyet, 1791-ben a Belvárosban a harmadikat, 1794-ben ugyanott a negyediket és 1795-ben a második kerületben a harmadikat. Az 1800-ik esztendőben már *tizenhárom* gyógyszerterár volt Budán és Pesten együttvéve. Ezekben a patikákban nemcsak gyógyítószert árusítottak, hanem sok más cikket is, a mit ma csak a fűszeresnél kaphatunk. Kapható volt akkorában a gyógyszerterárakban jóféle sziverősítő, sőt finomabb bor is és általános szokás volt, hogy az urak (akárcsak most is némely vidéki kisvárosban) a reggeli és déli órákban a patikában gyülekeztek csendes kvaterkázás mellett való beszélgetésre, a melyen meghányták-

vetették nemcsak Pestnek, Budának, hanem az országnak a dolgát is.

Száztíz évvel ezelőtt, vagyis 1800-ban Buda és Pest még együttvéve is olyan jelentéktelen városzamba ment, hogy a mai Szegeddel, Debrecennel, Temesvárral vagy Szabadkával össze sem hasonlítható. 1782-ben népösszeírás (*népszámlálás*) volt Budán és Pesten. Az eredmény szerint Budán 16.075 nemest és 1787 köznéphez tartozót találtak, Pesten pedig 11.434 nemes embert és 6124 köznéphez tartozót irtak össze. A két városban e szerint 40.778 lélek volt s így minden háromezerre esett egy patika, míg ma 9—12.000 emberre jut egy gyógyszerterár. Az 1800-ik évben a kormányhatóság Budán és Pesten megint több gyógyszerterár nyitására adott engedelmet. Nevezetesen 1802-ben a negyedik kerületben létesítettek ismét egy új patikát, 1803-ban a mai Lipótvárosban az első gyógyszerterát, azután új gyógyszerterár alakult: 1806-ban (II. kerület), 1807-ben (V. kerület), 1814-ben (I.), 1828-ban (IV.), 1833-ban (III. kerület), 1834-ben (IV. kerület), 1847-ben (IX. kerület), 1848-ban (V. kerület), 1854-ben (VIII. kerület), 1867-ben (VI.) 1870-ben (X.), 1872-ben a IX. kerületben.

Budának, Óbudának és Pestnek *Budapest* elnevezéssel való egyesülése 1872-ben történt meg, s akkor Budának és Óbudának 70.000, Pestnek pedig már 200.476 lakosa volt. 1873—1880-ig hat patikajogot adtak ki, úgy hogy 1880-ban Budapestnek már 34 gyógyszerterára volt. Ettől az időtől fogva emelkedik rohamosan a gyógyszerterárak száma. 1880-tól 1890-ig huszonegy új gyógyszerterárra adtak ki engedelmet és a patikák száma már ötvennégyre rugott. 1890-ben 17 új patika engedelmzésével a gyógyszerterárak száma hetvenegy volt. 1900—1910-ig a fővárosban huszonkilenc újabb patikajogot adtak ki. Ma tehát a fővárosban száz gyógyszerterár van.